

været Tilfældet, tvivler jeg meget om, at vi her i Danmark vilde have havt, hvad vi havde i 1848, men hvad mange andre Lande maatte savne, en oplyst Bøndestand, som kunde tage imod denne Frihedsgave og bruge den saaledes, som den har brugt den.

Det er disse Bemærkninger, jeg vilde tillade mig om det foreliggende Forslag. Jeg troer, at naar man holder dem fast i deres Sammenhæng, vil man see, at de grunde sig paa en aldeles modsat Betragtning af den, der blev gjort gjældende af de ærede Talere for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) og Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein). Det kan ikke skjules, at der her i vort Land er aldeles modsatte Betragtninger over Dannelsen af det politiske Samfund i det Hele. Den ene Betragtning gaar ud paa, saavidt muligt at knytte den politiske Indflydelse — jeg siger ikke Berettigelse, men Indflydelse — til den fra Fædrene arvede Grundbesiddelse. Den anden Betragtning stiller sig, som det forekommer mig, ikke saa lidet paa andre Magters Standpunkt. Jeg vil minde om den Magt i Samfundet, som jeg først nævnedes, som blev saa betrygget ogsaa gennem Grundlovsforhandlingerne i 1849, den Magt nemlig, som repræsenterer Capitaler paa de af mig nævnte 30,000 Rd. og 60,000 Rd. Og et andet Standpunkt er det, som gaar ud fra den kraftige Finantstilstand, fra at al Fordeiendom skal sættes under Auctionshammeren og sælges, saaledes at det ogsaa bliver til Fordeel for Statskassen. Det forekommer mig imidlertid, er at stille sig paa Pengemagtens Standpunkt, det Standpunkt, som man med eet Ord kalder Plutokratiet.

Rosenkrantz: Jeg har begjært Ordet for at udtale mig imod dette Lovforslags Fremme. De ærede Medlemmer for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) og 4de Valgkreds (Hollstein) og for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) have imidlertid saa udtømmende udtalt sig derimod, at det, jeg kunde have at sige, egentlig tildeels kun vilde blive en Gjen-tagelse af, hvad disse Medlemmer have udtalt.

1ste November.

Jeg skal derfor nu, da det lider ad Matten, og de ærede Medlemmer vistnok kunne have lyst til at komme hjem, ikke trætte dem, men kun benytte Ordet, da jeg nu engang har faaet det, til at forsikre det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), som tillige er Forslagsstiller, om, at vi yngre Sønner ingenlunde beklage os. Vi nøies med, ja, vi ere fornøiede med at samles hos Besidderen af vor Familteiendom i glad Erkjendelse af — vi ældre idetmindste — at der i Mark og Skov daglig skeer Forbedringer. Jeg nævner Skov, fordi det er Noget, der særlig tiltaler det ærede Medlem. Vi ere glade ved der at finde et Hjem, et Tilflugtssted, et Tilhold; det er et Tilknyningspunkt imellem os, og jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at vi aldeles ikke betragte Obligationer og vedhængende Coupons som noget Tilknyttende.

Frederiksen: Disse almindelige Betragtninger, som vi nylig hørte fra det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle), ere mig ganske vist ikke fremmede; jeg har før hørt disse, jeg havde nær sagt, Talemaader, og jeg har læst dem, før jeg har hørt dem. Det var, før den Forening, jeg ikke maa nævne her, blev dannet, at jeg læste alle disse Sætninger i en Bog, der er bleven oversat fra Tydsk af en dansk Mand, der neppe var uden Forbindelse med denne Forenings Dannelselse. Jeg gad vidst, hvem der er kommen med de fleste Doctriner, eller hvem der paa den anden Side har taget samtlige de Forhold, som høre til det praktiske Liv, i Betragtning, — jeg gad vidst, siger jeg, om det er det ærede Medlem eller mig. (Zahle: Jeg kender slet ikke den Bog). Det er en Bog af Niehl, men om det ærede Medlem har sine Sætninger fra første eller anden Haand, skal jeg naturligviis ikke kunne afgjøre. Jeg skal imidlertid ikke indlade mig videre paa dem, men jeg troer dog, at de fleste snarere ville betegne som Doctriner disse Almeensætninger, der ere indførte her i Landet og have faaet en vis Cours i den nyere Tid, end de